

Ruben Willaert
restauratie & archeologie
decoratie

GEEFT HET VERLEDEN EEN TOEKOMST

De Vlastuin (Kuurne, West-Vlaanderen)

Projectcode: 2020E215
Mei 2020

ARCHEOLOGIENOTA
BUREAUONDERZOEK (FASE 0)
DEEL 1: RESULTATEN VAN HET BUREAUONDERZOEK

Colofon

Ruben Willaert bvba
Ten Briele 14 bus 15
8200 Sint-Michiels-Brugge

Auteur: Aaron Willaert

Het eventuele nummer van het wettelijk depot of het buitenlandse equivalent hiervan: /
De naam en het erkenningsnummer van de erkende archeoloog:
Ruben Willaert, OE/ERK/Archeoloog/2015/00069

© Ruben Willaert bvba, Sint-Michiels-Brugge, 2020

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert bvba.

Ruben Willaert bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

1	Resultaten van het bureauonderzoek	7
1.1	Administratieve gegevens	7
1.2	Onderzoeksopdracht.....	9
1.2.1	Doelstelling.....	9
1.2.2	Onderzoeksvragen	9
1.2.3	Juridische context	9
1.2.4	Randvoorwaarden	9
1.2.5	Archeologische voorkennis van het terrein	10
1.3	Werkwijze en strategie	11
1.3.1	Methode	11
1.3.2	Fysisch geografische situatie	11
1.3.3	Historische context en bekende archeologie.....	11
1.3.4	Archeologische indicatoren	11
1.3.5	Verstoringshistoriek.....	12
1.3.6	Introductie tot het projectgebied.....	13
1.3.6.1	Ruimtelijke situering.....	13
1.3.6.2	Geplande werken.....	14
1.4	Assessmentrapport.....	18
1.4.1	Fysisch geografische en geologische situatie	18
1.4.1.1	Landschappelijke situering	19
1.4.1.2	Tertiaire lithostratigrafie	23
1.4.1.3	Quartaire lithostratigrafie	24
1.4.1.4	Bodemvormingsprocessen	25
1.4.2	Historische en archeologische voorkennis.....	26
1.4.2.1	Overzicht van de gekende archeologische waarden	26
1.4.2.2	Historische context en bekende archeologische vindplaatsen	34
1.4.2.3	Archeologische indicatoren en cartografische bronnen	36
1.4.2.4	Huidige gebruik en verstoringen.....	38
1.5	Synthese	41
2	Bibliografie.....	43

FIGURENLIJST

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart (Bron: Geopunt).....	8
Figuur 2: Projectgebied weergegeven op de topografische kaart van België (Bron: Geopunt). 8	
Figuur 3: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2019 (Bron: Geopunt).....	13
Figuur 4: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2019 (Bron: Geopunt).....	14
Figuur 5: Visualisatie geplande ontwikkeling (bron: opdrachtgever).	16
Figuur 6: Locatie nieuwe riolering (bron: opdrachtgever).	16
Figuur 7: Geplande werken weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2019 (Bron: Geopunt).	17
Figuur 8: Projectgebied weergegeven op de Traditionele Landschappenkaart (Bron: Geopunt).	19
Figuur 9: Projectgebied weergegeven op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (Bron: Geopunt).	20
Figuur 10: Projectgebied weergegeven op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (Bron: Geopunt).	20
Figuur 11: Hoogteverloop, ZW-NO (Bron: Geopunt).....	21
Figuur 12: Hoogteverloop, NW-ZO (Bron: Geopunt).....	22
Figuur 13: Projectgebied weergegeven op de Tertiair Geologische Kaart (Bron: Geopunt). ..	23
Figuur 14: Projectgebied weergegeven op de Quartair Geologische Kaart (Bron: Geopunt). ..	24
Figuur 15: Projectgebied weergegeven op de Bodemkaart (Bron: Geopunt).....	25
Figuur 16: Projectgebied weergegeven op het DHMV met aanduiding van de CAI-polygonen binnen een straal van 1,5 km (Bron: Geopunt).	26
Figuur 17: Projectgebied weergegeven op de Ferrariskaart, 1771-1777 (Bron: Geopunt).....	36
Figuur 18: Projectgebied weergegeven op de Atlas der Buurtwegen, ca. 1840 (Bron: Geopunt).	37
Figuur 19: Projectgebied weergegeven op de Poppkaart, 1842-1879 (Bron: Geopunt).....	37
Figuur 20: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, kleinschalig, zomeropnamen, 1971 (Bron: Geopunt).....	38
Figuur 21: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, kleinschalig, zomeropnamen, 1979-1990 (Bron: Geopunt).....	39
Figuur 22: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2000-2003 (Bron: Geopunt).	39

Figuur 23: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschalig, winteropnamen, 2008-2011 (Bron: Geopunt).....	40
Figuur 24: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschalig, winteropnamen, 2019 (Bron: Geopunt).....	40

TABELLENLIJST

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.....7

Tabel 2: Overzicht van de aardwetenschappelijke gegevens.....18

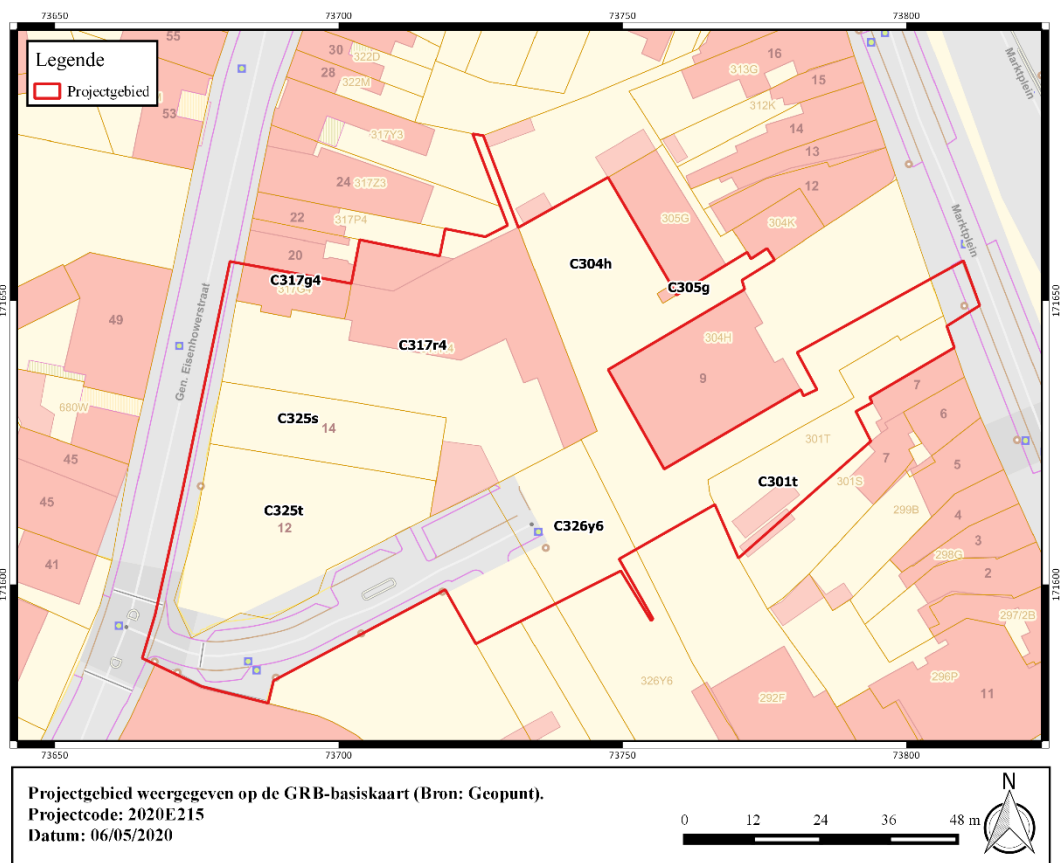
1 Resultaten van het bureauonderzoek

1.1 Administratieve gegevens

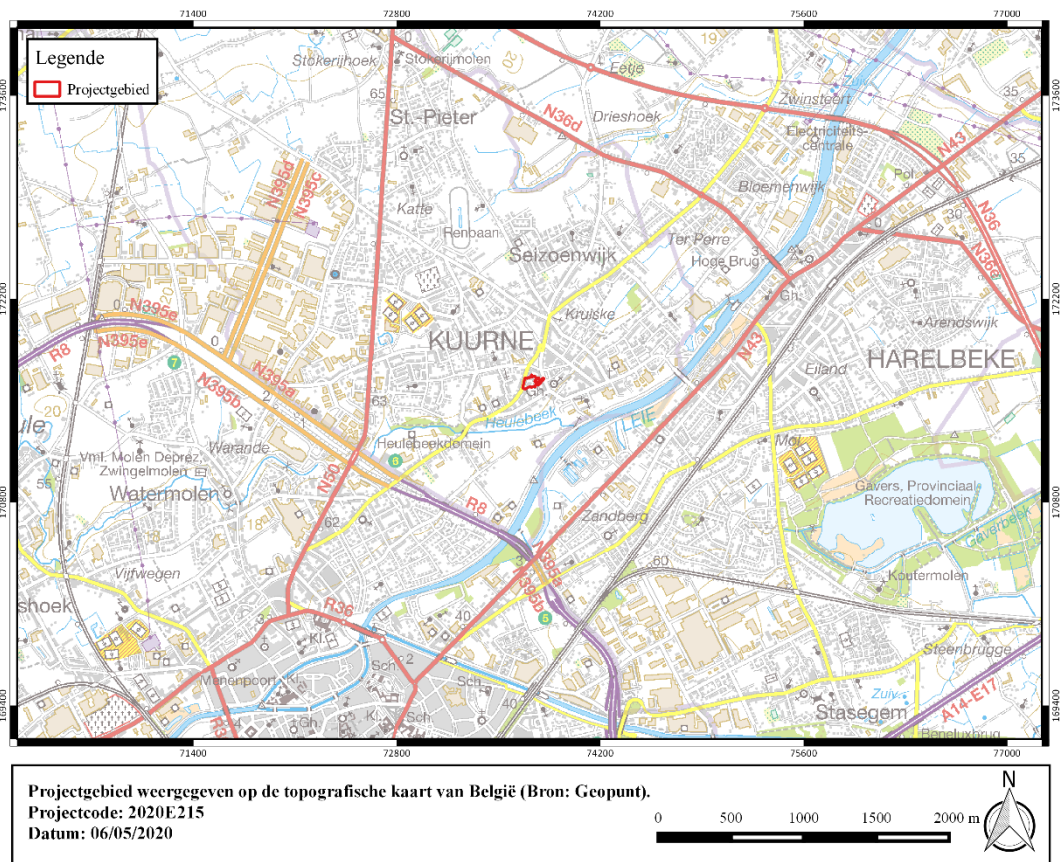
Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.

a) De locatie van het vooronderzoek met vermelding van:	Provincie	West-Vlaanderen
	Gemeente	Kuurne
	Deelgemeente	/
	Postcode	8520
	Adres	Generaal Eisenhowerstraat/ Marktpllein 8520 Kuurne
	Toponiem	De Vlastuin
	Bounding box (Lambertcoördinaten)	$X_{\min} = 73643$ $Y_{\min} = 171572$ $X_{\max} = 73823$ $Y_{\max} = 171697$
b) Het kadasterperceel met vermelding van gemeente, afdeling, sectie, perceelsnummer of -nummers en kaartje	Kuurne, Afdeling 1, Sectie C, nr's: 326y6, 325t, 325s, 317r4, 317g4, 305g, 304h, 301t Figuur 1	
c) Een topografische kaart van het onderzochte gebied waarvan de schaal afgestemd is op de grootte van het projectgebied	Figuur 2	
d) Alle betrokken actoren en specialisten	Wouter Van Goidsenhoven (erkend archeoloog) Clara Thys (archeoloog) Elke Ghyselbrecht (aardkundige) Aaron Willaert (historicus)	
e) Personen buiten het project die geraadpleegd of betrokken werden voor algemene wetenschappelijke advisering	/	

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart (Bron: Geopunt).

Figuur 2: Projectgebied weergegeven op de topografische kaart van België (Bron: Geopunt).

1.2 Onderzoeksopdracht

1.2.1 Doelstelling

Het archeologisch vooronderzoek betracht altijd eerst door raadpleging van gekende en ontsloten informatiebronnen tijdens een bureauonderzoek eventueel aanwezig archeologisch erfgoed binnen het onderzoeksgebied te inventariseren, waarderen en veiligstellen.

1.2.2 Onderzoeksvragen

Voor het bureauonderzoek zijn volgende onderzoeksvragen te formuleren:

- Hoe is de aardkundige opbouw van het onderzoeksgebied?
- Welke processen van bodemvorming zijn bekend?
- Welke geomorfologische processen zijn te bekend?
- Welke aardkundige eenheden zijn archeologisch relevant en wat is hun diepteligging?
- Zijn er archeologische resten bekend binnen de grenzen van het plangebied?
- Welke is de aard en ouderdom van bekende archeologische resten?
- Welke is de conserveringsgraad en gaafheid van bekende archeologische resten?
- Wat is de invloed van de toekomstige inrichting op eventueel aanwezige archeologische resten?

1.2.3 Juridische context

Het onderzoeksterrein situeert zich volgens het gewestplan in een zone bestemd als woongebied. Het onderzoeksterrein situeert zich noch binnen een vastgestelde archeologische zone, noch binnen een archeologische site, noch binnen een zone waar geen archeologie te verwachten valt. Deze archeologienota wordt opgemaakt naar aanleiding van een geplande stedenbouwkundige vergunningsaanvraag waarbij de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem 1000 m² of meer beslaat en de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft 3000 m² of meer bedraagt.

De oppervlakte van het plangebied in kwestie bedraagt ca. 6686 m²; vandaar is men verplicht een bekrachtigde archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag.

1.2.4 Randvoorwaarden

Voor het bureauonderzoek worden enkel toegankelijke en beschikbare bronnen gebruikt.

Een archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem is momenteel onmogelijk voorafgaand aan het aanvragen van de stedenbouwkundige vergunning. Het projectgebied is op heden nog bebouwd en verhard. Deze verharde structuren dienen eerst verwijderd te worden conform de sloopvoorwaarden opgenomen in het Programma van Maatregelen.

Daarom wordt geopteerd voor de uitzonderingsprocedure waarbij een nota wordt aangeleverd op basis van een bureauonderzoek. In dit bureauonderzoek wordt nagegaan of er op het projectgebied een uitgesteld vooronderzoek met ingreep in de bodem noodzakelijk is en of (gedeeltelijke) vrijgave mogelijk is.

1.2.5 Archeologische voorkennis van het terrein

Binnen de grenzen van projectgebied Kuurne De Vlastuin werd in het verleden geen archeologisch onderzoek uitgevoerd.

In de omgeving zijn wel enkele archeologische vindplaatsen gekend (cfr. infra).

1.3 Werkwijze en strategie

1.3.1 Methode

In de praktijk resulteert het bureauonderzoek in een inschatting van het archeologisch potentieel van een onderzoeksgebied. Het archeologisch potentieel drukt een verwachting uit ten aanzien van voorkomen, aard, gaafheid en conservering van de archeologische resten in de ondergrond van de planlocatie. Het archeologisch potentieel is gebaseerd op vier variabelen: fysisch-geografische situatie, bekende archeologische vindplaatsen, archeologische indicatoren en verstoringshistoriek.

Pas na de vaststelling van het archeologisch potentieel kunnen onderbouwde inschattingen worden gemaakt over de planeffecten op eventueel archeologisch erfgoed.

1.3.2 Fysisch geografische situatie

Geologische, geomorfologische en bodemkundige data informeren over de genese van het landschap in het plangebied, de bodemopbouw en de ligging en de stratigrafische positie van sedimenten waarin archeologische fenomenen kunnen voorkomen. Een aantal (prehistorische) vindplaatstypen kunnen bovendien uitgesproken gekoppeld worden aan specifiek aanwijsbare landschapsvormen.

De aardkundige data laten ook toe om een verwachting te formuleren ten aanzien van de verschijningsvorm, d.i. de conserveringsgraad en gaafheid van het archeologische erfgoed.

Volgende informatiebronnen werden geconsulteerd t.b.v. een eerste aardkundige analyse:

- Tertiair en Quartair geologische kaart van Vlaanderen
- Toelichting bij de Quartair geologische kaart van Vlaanderen
- Bodemkaart van Vlaanderen
- Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen
- Hydrografische kaart van Vlaanderen
- Bodemerosie kaart

1.3.3 Historische context en bekende archeologie

Beschikbare historische en toponymische kennis over woonplaatsen (buurtschap, gehucht, dorp, stad) in en nabij het onderzoeksgebied kan een zinvol kader bieden om de betekenis van bekende archeologische vindplaatsen te evalueren.

Om een overzicht te krijgen van de bekende archeologische vindplaatsen binnen het onderzoeksgebied werd de Centrale Archeologische Inventaris van Agentschap Onroerend Erfgoed¹ geraadpleegd en is lokaal geïnformeerd naar recent onderzoek.

1.3.4 Archeologische indicatoren

Archeologische indicatoren omvatten diverse datacategorieën zoals resultaten van non-intrusieve archeologische prospectietechnieken (bijvoorbeeld vondstmeldingen van metaaldetectie), toevallige vondsten bij niet-archeologische graafwerken, maar vooral ook historisch-cartografische, iconografische data en fotocollecties. Ze vormen fysiek aanwijsbare

¹ <https://cai.onroerenderfgoed.be/>

fenomenen die een aanwijzing kunnen zijn voor de aanwezigheid, ter plaatse of in de nabijheid, van archeologische sites.

Archeologische indicatoren zijn gezocht in de Centrale Archeologische Inventaris van het Agentschap Onroerend Erfgoed en in ontsloten cartografische bronnen zoals:

- Ferrariskaart, 1771-1777
- Atlas der Buurtwegen uit ca. 1840
- Kadasterkaart van Philippe-Christian Popp, 1842-1879

1.3.5 Verstoringshistoriek

De verstoringsgraad van het onderzoeksgebied bepaalt in belangrijke mate de te verwachten gaafheid en bewaringsgraad van eventueel aanwezig archeologische bodemarchief. Om een correcte inschatting van de verstoring van de bodem te kunnen maken kunnen allerhande bronnen van pas komen. Zo kan mondelinge informatie van vroegere gebruikers of bewoners, beschikbare plannen van (verdwenen) constructies, verslagen van bodemonderzoeken en saneringen of informatie over delfstoffenwinning relevante informatie bieden.

Aanvullende informatie over recent historisch landgebruik is afkomstig van geraadpleegde luchtopnames vanaf 1971.²

² <http://www.geopunt.be/>

1.3.6 Introductie tot het projectgebied

1.3.6.1 Ruimtelijke situering

Het plangebied is gelegen in het centrum van Kuurne, in de provincie West-Vlaanderen. Kuurne is gelegen op de linkeroever van de Leie. In het noorden grenst de gemeente aan Lendeledede en Hulste, in het noordoosten aan Bavikhove en in het westen aan Heule. In het zuiden sluit Kuurne aan bij Kortrijk en in het zuidoosten vormt de Leie de grens met Harelbeke.

Het plangebied sluit ten westen en ten oosten respectievelijk aan bij de Generaal Eisenhowerstraat en het Marktpllein.

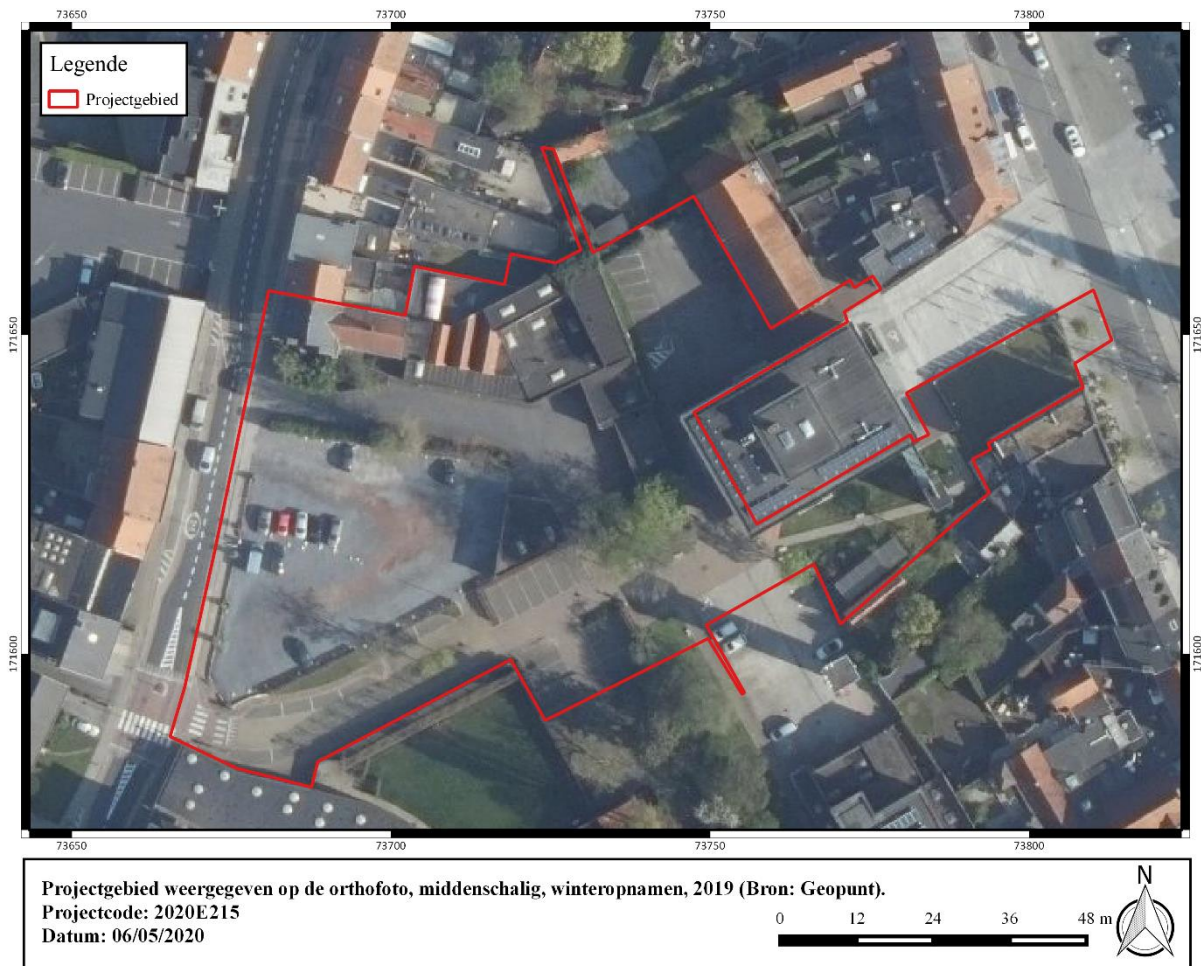
Figuur 3: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2019 (Bron: Geopunt).

1.3.6.2 Geplande werken

1.3.6.2.1 Bestaande toestand

De totale oppervlakte van het plangebied bedraagt ca. 6686 m².

Op heden is ca. 1040 m² van het terrein bebouwd. Bijkomend is ca. 4750 m² van het terrein verhard. Enkel in het oostelijk deel van het plangebied is een aaneengesloten polygoon groenzone aanwezig.

Figuur 4: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2019 (Bron: Geopunt).

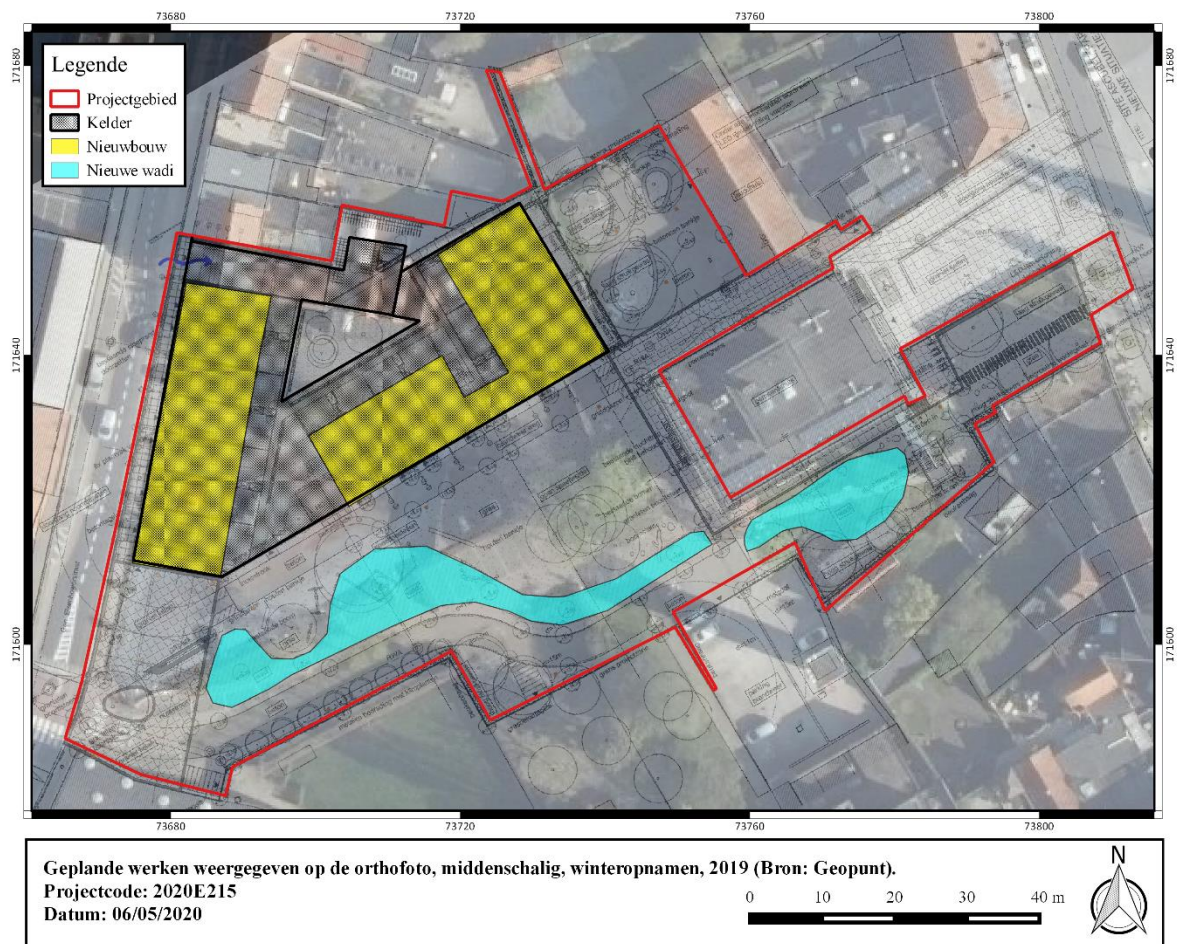
1.3.6.2.2 Ontworpen toestand

De opdrachtgever voorziet de realisatie van 34 woningen en appartementen in een binnengebied ten westen van de Markt van Kuurne. Onder dit nieuwbouwproject komt een ondergrondse parkeergelegenheid die plaats zal bieden aan 44 parkeerplaatsen. Aansluitend ten noorden op de westelijke nieuwbouw wordt een nieuwe fietsenstelling voorzien. Aangrenzend bij de nieuwe gelijkvloerse woningen voorziet de opdrachtgever de realisatie van verharde terrassen. Ook de omgevingsaanleg van het binnenterrein valt binnen de huidige vergunningsaanvraag. De verouderde binnenzone wordt volledig opgewaardeerd door de aanleg van een nieuw plein, nieuwe groenzone, een nieuwe zone met speeltoestellen, etc. Centraal binnen het plangebied wordt een wadi gerealiseerd.

Concreet worden de volgende bodemingrepen voorzien:

- De realisatie van een ondergrondse parkeerruimte voor 44 personenwagens over een oppervlakte van 1809 m². Deze ondergrondse parkeergelegenheid wordt aangelegd tot een diepte van ca. 3,5 m-mv, inclusief vloerplaat.
- De realisatie van een nieuwbouwproject bestaande uit twee woonblokken die samen plaats bieden aan 34 wooneenheden. De nieuwbouw wordt voorzien over een gecombineerde oppervlakte van ca. 1055 m². Deze nieuwbouw situeert zich integraal ter hoogte van de parkeergelegenheid.
- De realisatie van twee nieuwe wadi's met een gecombineerde oppervlakte van ca. 557 m². De wadi wordt aangelegd tot een diepte van ca. 1,25 m-mv als diepste punt
- De realisatie van nieuwe riolering op een diepte van ca. 1,5 m-mv, zie Figuur 6
- Over de rest van het terrein wordt nieuwe buitenaanleg voorzien. Hiertoe dient een algemene afgraving gerekend te worden van ca. 30-50 cm-mv. De totale oppervlakte van de nieuwe verharding in het kader van de omgevingswerken bedraagt ca. 1407 m².

Figuur 7: Geplande werken weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2019 (Bron: Geopunt).

1.4 Assessmentrapport

Het assessmentrapport omvat alle relevante gegevens die over het projectgebied verzameld kunnen worden uit toegankelijke literatuur en kaartmateriaal, die bijdragen tot het gefundeerd inschatten van het archeologisch potentieel van het plangebied. Om dit laatste te bereiken worden de verzamelde gegevens met elkaar vergeleken, geconfronteerd en samengelegd. Dit rapport heeft als doel het plangebied binnen zijn archeologisch en landschappelijk kader te plaatsen, rekening houdend met de geplande bodemingrepen. De studie maakt gebruik van verschillende datasets, waarbij het uitgangspunt steeds het ontwerpplan van de toekomstige bodemingrepen is. Dit ontwerpplan wordt telkens geprojecteerd op de geologische, bodemkundige en historische kaarten. Alle kaartmateriaal werd vervaardigd met behulp van QGIS, een geografisch informatiesysteem.

Op basis van deze assessment van het projectgebied kan een gegronde argumentatie opgesteld worden over de noodzaak en het nut van al dan niet verder te nemen archeologische maatregelen, die uiteengezet worden in deel 2: het programma van maatregelen.

1.4.1 Fysisch geografische en geologische situatie

Tabel 2: Overzicht van de aardwetenschappelijke gegevens.

Bron	Informatie
Landschappelijke situering	Stedelijke gebieden en havengebieden
Tertiair	Lid van Moen (Formatie van Kortrijk).
Quartair	Type 3a
Bodemtypes	OB
Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen	14.9 – 16.2 m TAW
Hydrografie	Leiebekken, deelbekken Grensleie

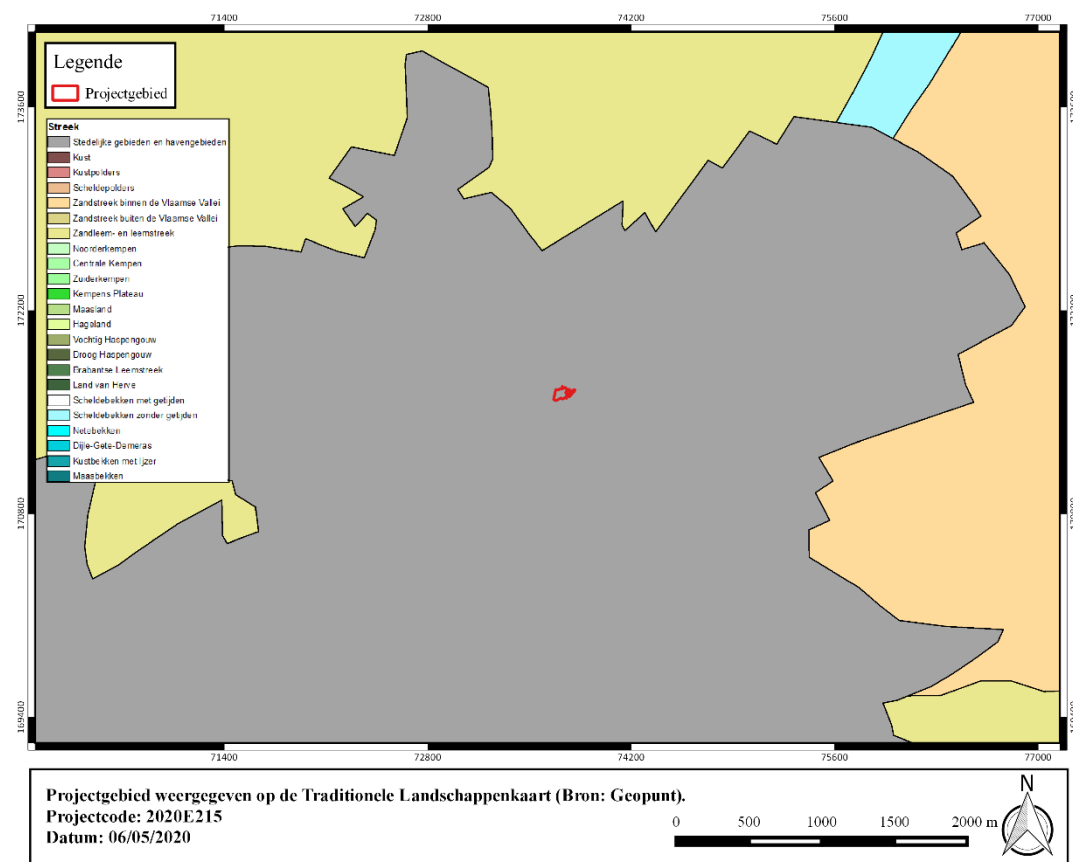
1.4.1.1 Landschappelijke situering

Het plangebied is gelegen binnen stedelijke gebieden en havengebieden.

Kuurne is gelegen op het Weichseliaan rivierterras langsheen de Leie. De vlakte van de Leie maakt deel uit van de Vlaamse Vallei die morfologisch gekenmerkt wordt door een relatief vlak reliëf. Tijdens de beginfase van het Peniglaciaal heeft de Leie een grote laterale uitbreiding gekend waardoor de volledige breedte van de vallei werd ingenomen. Aan dit sedimentatiepatroon komt een eind in het Tardiglaciaal dat wordt gekenmerkt door een beduidende klimaatsverbetering, op enkele koude fases na. Belangrijk is een hervatting van fluviale activiteit met in een eerste fase een uitschuring van de huidige valleien. De rivieren nemen een meanderend patroon aan waarbij de Leie een underfit river wordt die in een bovenmaatse vallei vloeit. Ca. 5 km ten noordwesten van het plangebied situeert zich de Rug van Lendelede, die een oostelijke uitloper is van de Centraal-West-Vlaamse heuvels. De afwatering in de omgeving van het plangebied gebeurt in essentie vanaf voornoemde rug richting de Leie.

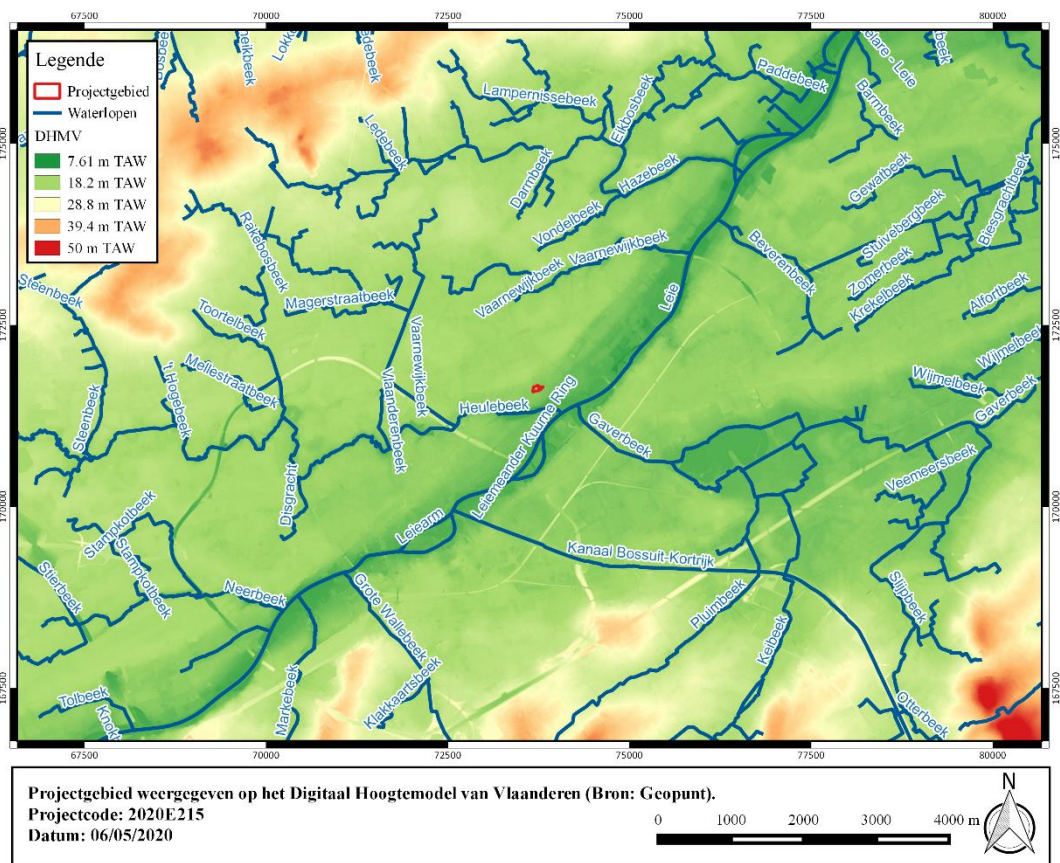
Het plangebied zelf is gelegen op een hoogte van ca. 14.9 – 16.2 m TAW. Het terrein helt duidelijk af in zuidoostelijke richting. Op het lokaal hoogtemodel is duidelijk te zien dat het terrein in het verleden reeds enkele maaiveldwijzigingen heeft ondergaan. Vermoedelijk is het terrein deels genivelleerd en geëgaliseerd in functie van de aanwezige bebouwing. De impact van deze reliëfwijzigingen op de bodemgesteldheid is op basis van het hoogtemodel niet exact te bepalen.

Hydrografisch is het plangebied gelegen in het Leiebekken (deelbekken: Grensleie)

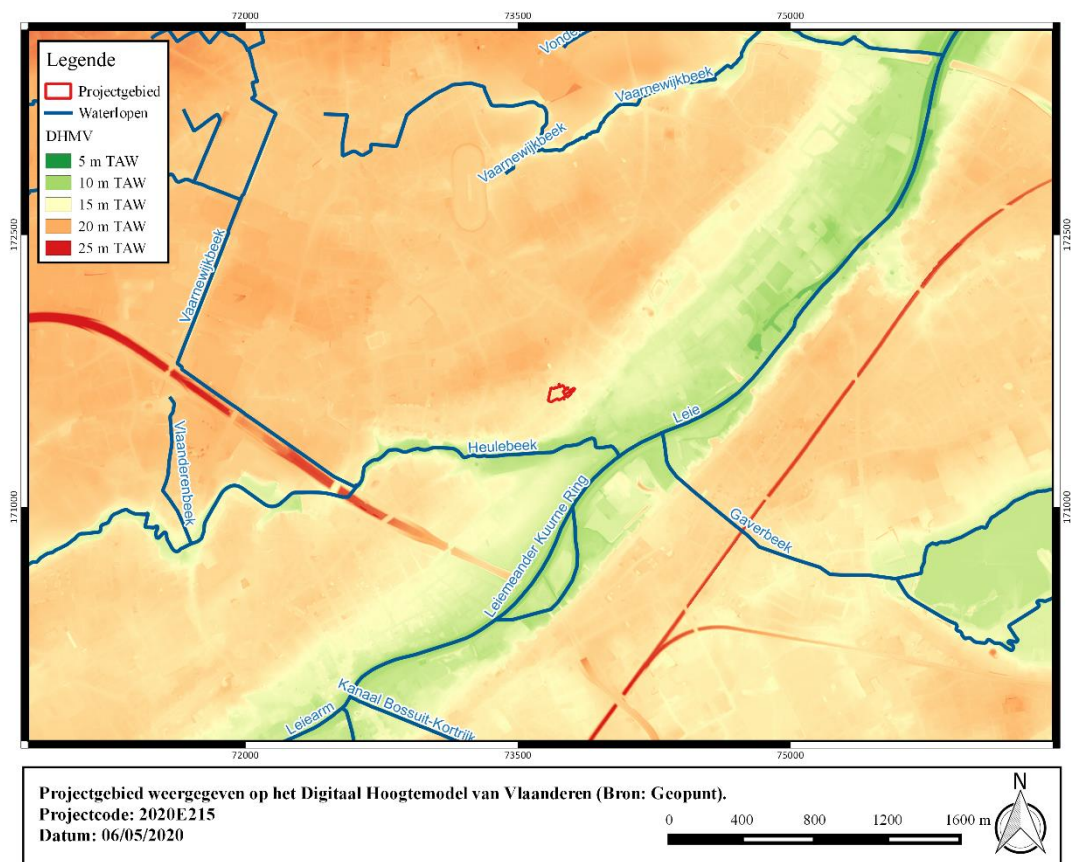

Figuur 8: Projectgebied weergegeven op de Traditionele Landschappenkaart (Bron: Geopunt).

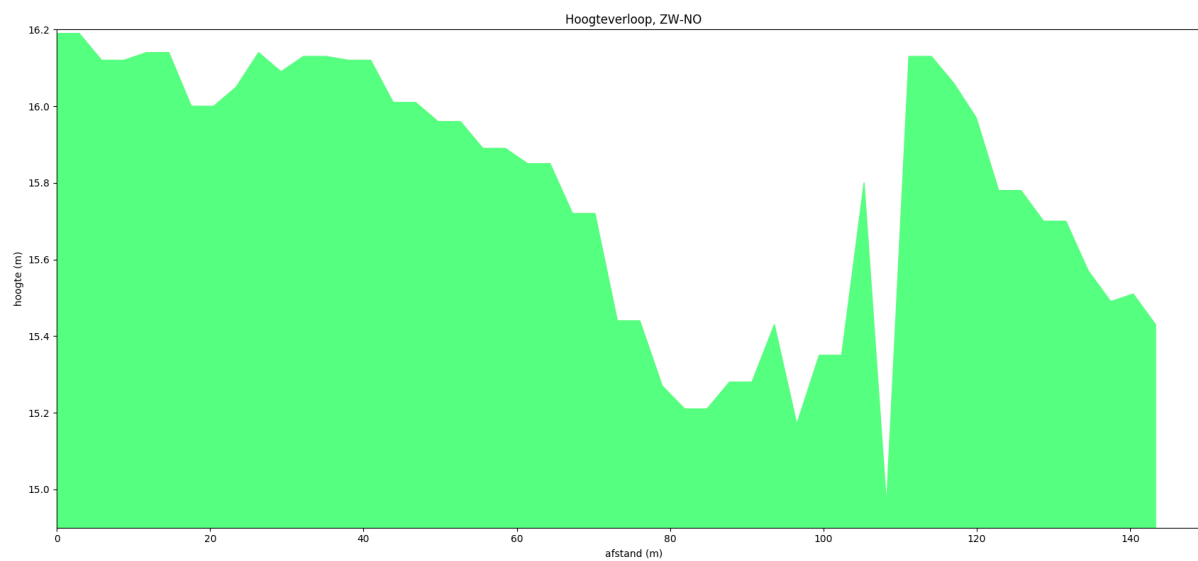

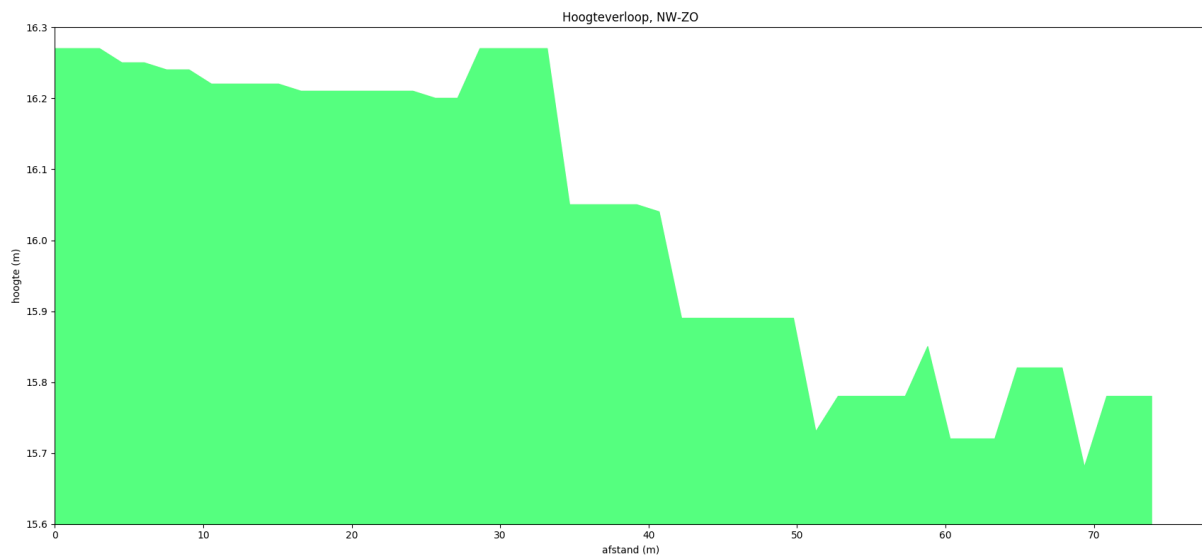
Figuur 9: Projectgebied weergegeven op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (Bron: Geopunt).

Figuur 10: Projectgebied weergegeven op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (Bron: Geopunt).

Figuur 11: Hoogteverloop, ZW-NO (Bron: Geopunt).

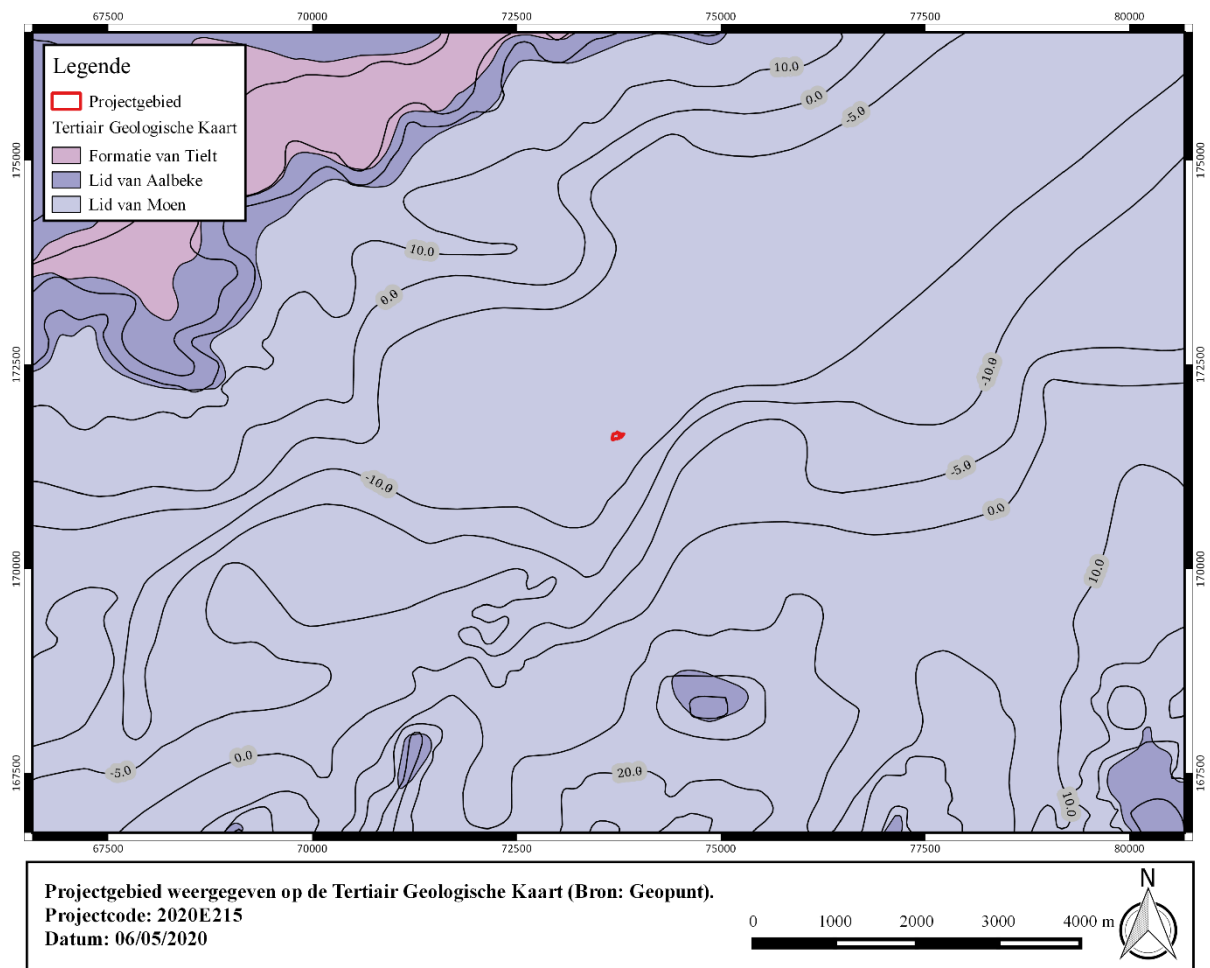

Figuur 12: Hoogteverloop, NW-ZO (Bron: Geopunt).

1.4.1.2 Tertiaire lithostratigrafie

Het projectgebied is gelegen in het **Lid van Moen (Formatie van Kortrijk)**. Deze formatie bestaat hoofdzakelijk uit mariene kleiige sedimenten, die weinig macrofossielen bevatten en is de eerste afgezette formatie van het Vroeg-Eoceen (54,8 Ma – 49,0 Ma). Over het algemeen worden de afzettingen siltiger of zandiger (ondieper afzettingsmilieu) naar het zuidoosten toe en homogeen kleiiger naar het noorden en noordoosten toe (dieper afzettingsmilieu). De Formatie van Kortrijk wordt ingedeeld in vier leden; van onder naar boven: het Lid van Mont-Héribu, het Lid van Saint-Maur, het Lid van Moen en het Lid van Aalbeke. Het Lid van Mont-Héribu rust op de Groep van Landen.

Het Lid van Moen is afgezet tijdens een periode van zeespiegelschommelingen, wat resulteerde in een heterogeen sedimentpakket. Het is een grijze kleiige silt, waartussen intercalaties voorkomen van zand met grof glauconiet of gebroken schelpresten. Deze grove lagen zijn vermoedelijk afgezet tijdens stormperiodes (tempestieten). Naar het noorden en noordoosten toe gaat deze eenheid over naar een meer homogene kleiigere afzetting

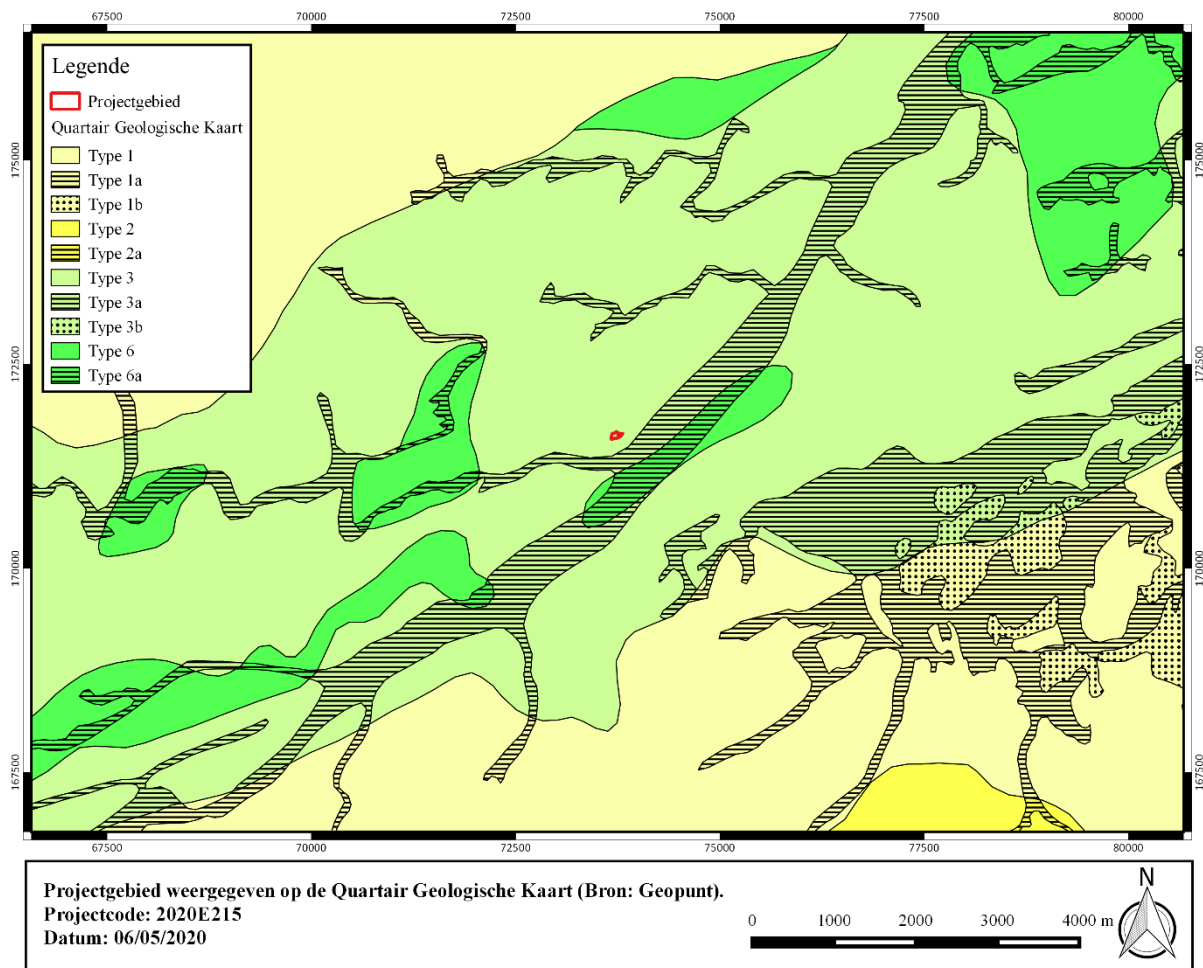

Figuur 13: Projectgebied weergegeven op de Tertiair Geologische Kaart (Bron: Geopunt).

1.4.1.3 Quartaire lithostratigrafie

Het projectgebied is gelegen in het **Quartair Type 3a**. Het bestaat uit een basis van fluviatiele afzettingen van het Weichseliaan gevolgd door een eolische afzetting van het Weichseliaan tot mogelijk Vroeg-Holoceen. Binnen deze afzetting kunnen mogelijk hellingsafzettingen van het Quartair voorkomen. Lokaal kan deze eolische afzetting afwezig zijn. De top bestaat uit een fluviatiele afzetting (organochemisch en perimarien inclus) van het Holoceen en mogelijk Tardiglaciaal.

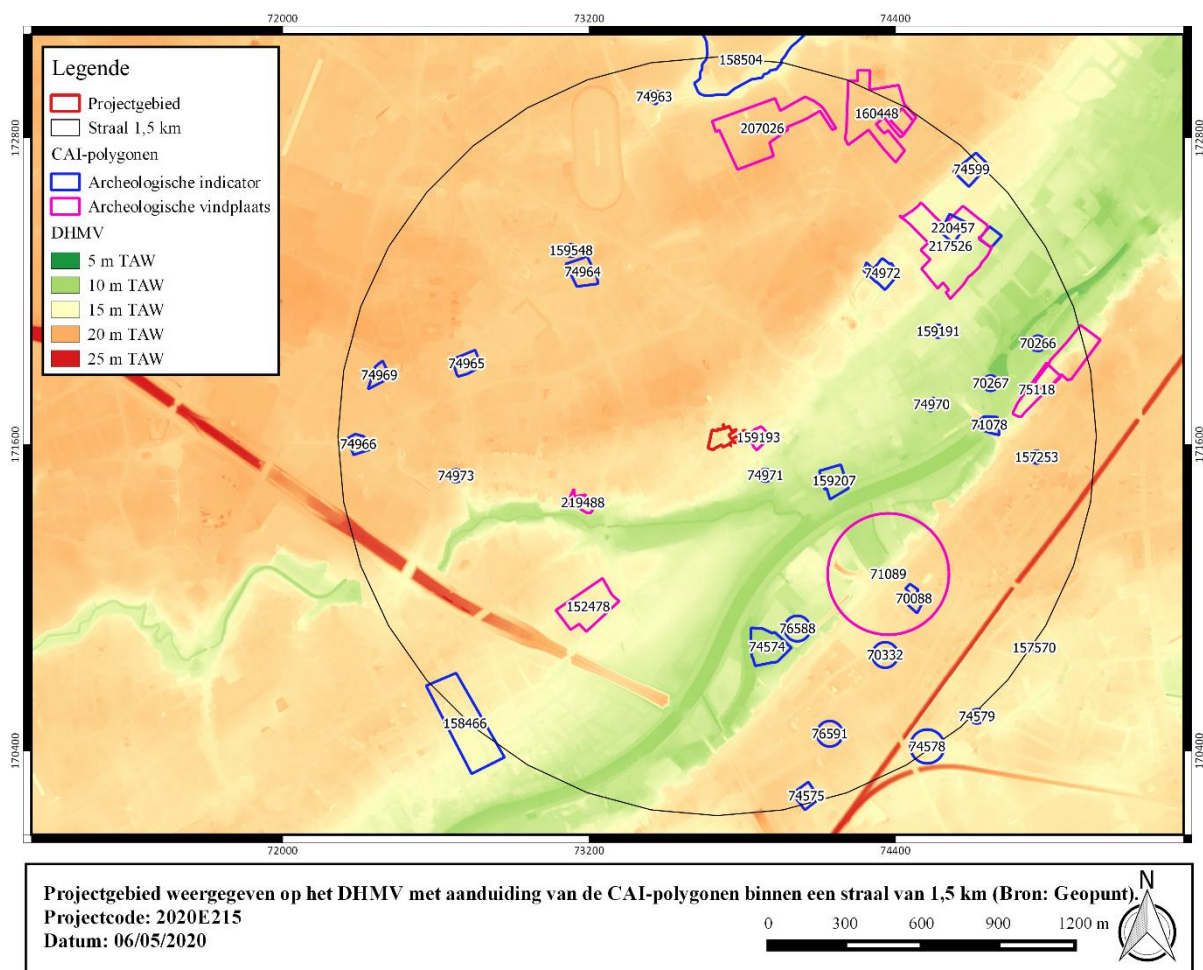

Figuur 14: Projectgebied weergegeven op de Quartair Geologische Kaart (Bron: Geopunt).

1.4.2 Historische en archeologische voorkennis

1.4.2.1 Overzicht van de gekende archeologische waarden

Binnen de grenzen van het onderzoeksgebied zijn geen archeologische vindplaatsen gekend. Ter hoogte van de Sint-Michielskerk werden bij onderzoek in de jaren '80 Romeins bouw materiaal en aardewerk gerecupereerd, hetgeen mogelijk kan wijzen op de aanwezigheid van een nederzetting in de nabije omgeving. Ook werden restanten van de volmiddeleeuwse voorloper van de huidige kerk in kaart gebracht. Onderzoek langs de oevers van de Leie heeft meerdere bewoningssporen aan het licht gebracht uit de metaaltijden en de Romeinse periode, hetgeen bevestigt dat de omgeving ook voor vroegere landbouwers uitermate geschikt geweest moet zijn. Ook op het grondgebied van Stasegem, deelgemeente van Harelbeke zijn menig sites gekend waar bewoningssporen uit de metaaltijden en Romeinse periode onderzocht zijn. Bij meerdere van deze onderzoeken werd eveneens lithisch materiaal, al dan niet uit het mesolithicum gerecupereerd, hetgeen er ook op wijst dat de omgeving regelmatig bezocht moet zijn door de finaal-paleolithische en mesolithische mens.

Figuur 16: Projectgebied weergegeven op het DHMV met aanduiding van de CAI-polygonen binnen een straal van 1,5 km (Bron: Geopunt).

I. Archeologische vindplaatsen

71089	Opgraving (1977), Controle van werken (1967); NK: 250 m Midden-Romeinse tijd: één van de drie zones met bewoningssporen uit de Romeinse tijd te Harelbeke. De grond was bezaaid met Romeinse dakpannen en scherven van vaatwerk; men verzamelde er ook een maalsteen. Bron: Despriet Ph., 1975. Romeins Harelbeke, in: De Leiegouw jg. XVII, afl. 1-2, 195-212.
75118	Opgraving (1969), NK: 150 m Mesolithicum: - Afvalkuil: 50-tal silexen (afslagen, 1 proximaal schuin geretoucheerde kling, 1 schuin trapezium, kling van 93 mm, hoefschrabber, splinters, spitse kling met afgestompte rand (Tjongerspits)) en een groot aantal scherven. Bouwwerk nabij dezelfde plaats bracht in het begin van 1970 een tweede afvalkuil aan het licht: 30-tal silexen (o.a. kling, hoefschrabber, splinters, spitse kling (Tjongerspits)). - Lithisch materiaal. IJzertijd: scherven, laagovens (ijzerwinning). Bron: Despriet Ph., 1969. Harelbeke (Stasegem): prehistorisch en Romeins, in: <i>Archeologie</i> 1969/2, 58-59.
152478	Mechanische prospectie (2011); NK: 15 meter Steentijd: lithisch materiaal Metaaltijden: aardewerk Middeleeuwen: aardewerk Nieuwste tijd: kuilen, perceelsgreppels en paalsporen Bron: Reyns, N., Derieuw, M. & Bruggeman, J. 2011: Archeologisch vooronderzoek Kuurne - Bondgenotenlaan, onuitgegeven rapport, Hyboma nv.
159193	Opgraving (1985); NK: 15 m Romeinse tijd: zowel Romeinse dakpannen als scherven van aardewerk wijzen op het bestaan van een Romeinse nederzetting op deze plaats. Het overvloedig voorkomen van Romeins, hergebruikt materiaal, bewijst dat men omstreeks 1150-1200 bruikbare stukken van een ruïne in de stenen kerk heeft verwerkt. Volle middeleeuwen: de opgegraven sporen behoren tot de kerk die er stond ca. 1150-1200, een driebeukige basilikale Romaanse kruiskerk. Waarschijnlijk kende de kerk reeds op het einde van de 13de of de 14de eeuw een eerste verbouwingsfase. In 1500 volgde een tweede grondige verbouwingsfase, waarschijnlijk naar aanleiding van vernielingen aangericht tijdens de opstand tegen Maximiliaan van Oostenrijk. Ca. 1600 zorgden vernielingen uit de Geuzentijd opnieuw voor nodige herstellingswerken. In de

	17de eeuw werden steunberen en spitsbogige vensteropeningen toegevoegd. Er werden meerdere graven aangetroffen: 1 van de graven wordt gesneden door een muur van de kerk, wat impliceert dat het graf voorafgaat aan de bouw van de eerste stenen kerk. Dit impliceert ook dat er waarschijnlijk een houten voorganger zal gestaan hebben. Daarnaast ook een klokkengieterij: resten van de oven werden aangetroffen. Bron: Despriet P., 1986. <i>De Sint-Michielskerk in Kuurne. Geschiedenis - opgravingen - kunstbezit, Archeologische en Historische monografieën Zuid-West-Vlaanderen</i> 12, Kortrijk.
159929	Mechanische prospectie (2011); NK: 15 m Metaaltijden: gracht met enkele aardewerkscherven die dateren in de bronstijd-ijzertijd. Late middeleeuwen: grachtfragment waarin middeleeuws aardewerk werd gevonden met een vermoedelijke datering in de 13de-14de eeuw. Nieuwe tijd: postmiddeleeuwse gracht. Bron: Cox L. e.a., 2012. Archeologische prospectie met ingreep in de bodem. Harelbeke, Tweebruggenstraat ("Westwijk"), BAAC Vlaanderen Rapport 16.
160448	Mechanische prospectie (2012); NK: 15 m Middeleeuwen: puinrijke kuilen. Volle middeleeuwen: - zuidoostelijke zone: greppeltje, talrijke paalsporen, afvalkuil. In de sporen werd grijs aardewerk, handgevormd aardewerk en een ijzeren handvat of hengel gevonden. In de paalsporen kon een huisplattegrond herkend worden. Mogelijk diende het greppeltje in de buurt van de paalsporen voor het afwateren van regen van het dak van de structuur. - Zuidelijke zone: 2 greppels waarin volmiddeleeuws materiaal werd gevonden (o.a. fragment van een kogelpot. In deze zone werden nog enkele paalsporen gevonden, maar bij gebrek aan vondstmateriaal kunnen ze niet met zekerheid aan de middeleeuwen worden toegeschreven. Nieuwe tijd: greppels. Bron: Reyns N. & Dierckx L., 2012. Archeologisch vooronderzoek Kuurne - Pouckeweg (De Vlasschuur), Rapporten All-Archeo bvba 095.
164933	Opgraving (2012); NK: 15 m Steentijd: 3 silexvonden, o.a. een schrabber. Midden-Romeinse tijd: verschillende elementen van meerdere erven, met palenclusters en greppelstructuren. Minstens twee fasen. 14C dateringen wijzen eveneens op aanwezigheid in de 1e en de 4e eeuw. Het zwaartepunt van de bewoning is echter te situeren in de 2e- 3e eeuw.

	Vroege middeleeuwen: sporencluster met mogelijk plattegrond van 3-schepig gebouw. Volle middeleeuwen: paalsporen en greppels. Nieuwe tijd: greppel. Bron: Bruggeman J., Cleda B., Dierckx L., Reyns N., 2013. Archeologische opgraving Kuurne- Pouckeweg (De Vlasschuur), Rapporten All-Archeo bvba 129, Bornem.
207026	Mechanische prospectie (2013); NK: 15 m Bronstijd: kuil met handgevormd aardewerk en enkele fragmenten vuursteen. IJzertijd: vierpalige spieker. Nieuwe tijd: afvalkuil. Bron: Pieters T., 2013. Archeologisch vooronderzoek Kuurne Najaarsweg, Ruben Willaert rapport 128, Sijsele.
217526	Mechanische prospectie (2017); NK: 15 m Late ijzertijd: mogelijk erfsysteem, met een omgreppeling en enkele structuren waaronder een spieker en een cirkelvormige mogelijk funeraire structuur, enkele paalkuilen. Romeinse tijd: brandrestengraven, plattegrond van een geëvolueerde versie van het Alphen-Ekeren type IIC, en een mogelijke ingang van een portiekgebouw. Late middeleeuwen: greppelsysteem. Bron: Verhaeghe C., Demoen D., Janssens N., Desmet C., 2017. Archeologische prospectie met ingreep in de bodem Kuurne/ Harelbeke 'Ter Perre', Baac Vlaanderen rapport 467, Gent.
219488	Mechanische prospectie (2017); NK: 15 m Steentijd: silex schrabber. Nieuwe tijd: afvalkuiltje met brandresten, 2 munten en een pijpensteeltje. Bron: Beldé G. & Dierickx L., 2017. Archeologisch bureauonderzoek en prospectie langs de Beeklaan te Kuurne, ABO archeologische rapporten 514.

II. Archeologische indicatoren

Historisch-cartografische en iconografische data

70266	Historisch onderzoek; NK: 150 m Volle middeleeuwen: korenmolen, in 16de eeuw omgebouwd tot oliemolen. De grafelijke banmolens uit de 12de eeuw worden meermaals herbouwd. De Oostmolen
-------	--

	(nr. 26) wordt grotendeels herbouwd in 1885 en na de brand van 1942, in de tweede helft van de 20ste eeuw systematisch uitgebreid.
70267	Historisch onderzoek; NK: 150 m Volle middeleeuwen: in 1387-1393 wordt de nieuwe westmolen gebouwd, een stenen graanwatermolen met rieten dak. In de westmolen wordt na de Tweede Wereldoorlog de productie niet meer opgestart. Verbouwd in de periode 1836-1853, gedeeltelijk herbouwd na de brand van 1884 en circa 2002-2003 herbestemd tot lofts.
74574	Indicator cartografie; NK: 150 m Late middeleeuwen: site met walgracht
74575	Indicator cartografie; NK: 150 m Late middeleeuwen: site met walgracht
74578	Indicator cartografie; NK: 150 m Late middeleeuwen: site met walgracht
74579	Indicator cartografie; NK: 150 m Late middeleeuwen: site met walgracht
74598	Indicator cartografie; NK: 150 m Late middeleeuwen: site met walgracht
74599	Indicator cartografie; NK: 150 m Late middeleeuwen: site met walgracht
74963	Indicator cartografie; NK: 150 m Late middeleeuwen: site met walgracht
74964	Indicator cartografie; NK: 150 m Late middeleeuwen: site met walgracht
74965	Indicator cartografie; NK: 150 m Late middeleeuwen: site met walgracht
74966	Indicator cartografie; NK: 150 m Late middeleeuwen: site met walgracht
74969	Indicator cartografie; NK: 150 m Late middeleeuwen: site met walgracht

74970	Indicator cartografie; NK: 150 m Late middeleeuwen: site met walgracht
74971	Indicator cartografie; NK: 150 m Late middeleeuwen: site met walgracht
74972	Indicator cartografie; NK: 150 m Late middeleeuwen: site met walgracht
74973	Indicator cartografie; NK: 150 m Late middeleeuwen: site met walgracht

Veldprospecties

76591	Veldprospectie (1980) Steentijd: 2 knollen en 2 afslagen.
158504	Veldprospectie (2009); NK: 15 m Laat-neolithicum: 62 vuurstenen voorwerpen, o.a. 3 microklingen, schrabber, 2 stukken met geretoucheerde boord. Romeinse tijd: 2 scherven. Late middeleeuwen: hoevecomplex dat teruggaat op een laatmiddeleeuwse woonkern, die dicht bij de Rijksweg lag dan thans het geval is. Ook grijs reducerend gebakken aardewerk, Siegburgsteengoed, steengoed uit Raeren, Westerwald en Bouffoullx, bruinrood, loodgeglazuurd en of slibversierd aardewerk, porselein, Waldglas, hielpijpen enz. Bron: Despriet P., 2009. Bavikhove Goed te Vaerewijk, in: Zuid-Westvlaamse opgravingen 2008. Archeologische en historische monografieën Zuid-West-Vlaanderen 70, 4-5.

Metaaldetectie

220457	Metaaldetectie (2018); NK: 150 m Romeinse tijd: munt. 20ste eeuw: 1x The Royal Regiment of Artillery cap badge.
--------	---

Toevalsvondst

70088	Toevalsvondst (1963); NK: 150 m Midden-Romeinse tijd: 5 graven. De grafgraven zijn schaars met uitzondering van 1 graf. Er was 1 graf waarin 8 vazen werden aangetroffen, waaronder 4 kleine terra sigillata borden met bladversiering op de rand; fragmenten van bronzen fibulae. In dezelfde zone werd aan de oppervlakte tal van scherven van aardewerk gevonden. In dezelfde zone werd aan de oppervlakte tal van dakpanfragmenten en een maalsteen gevonden.
70332	Toevalsvondst (1973); NK: 150 m Volle middeleeuwen: 3 vierkante paalgaten bevatten verbrande huttenleem; afvalkuil, 5 m lang en 1 m breed, gevuld met verbrande zwarte aarde vol huttenleem en ceramiek; 2 Pingsdorfkeramiekscherven. Waarschijnlijk stonden hier enkele houten gebouwtjes.
71078	Toevalsvondst (1936); NK: 150 m Late bronstijd: zwaard behorend tot de Karpertong-variant (met greeptong), van het type Huelva. Het is het enige zwaard van dit type dat in België ontdekt werd. Het zwaard maakt deel uit van de voormalige verzameling van G. Hasse: wetenschappelijk niet zo betrouwbaar.
157570	Toevalsvondst (1991); NK: 15 m Romeinse tijd: waterput met vierkante eikenhouten bekisting.
158466	Toevalsvondst; NK: 15 meter Romeinse tijd: Samengestelde waterput: houten vierkante put onderaan met waarschijnlijk ronde stenen bovenbouw. Er werden immers zowel resten van planken als zandsteenbrokken en resten van Doornikse kalksteen – brandrestengraven – aardewerk - munten

Onbepaald

76588	Onbepaald; NK: 250 m Steentijd: lithisch materiaal; 1 retouchoir. Bron: Casseyas C., 1991. Steentijd in zuidelijk West-Vlaanderen. Onuitgegeven licentiaatsverhandeling KULeuven.
157253	Onbepaald; NK: 250 m Middeleeuwen: stortplaats.
159191	Onbepaald; NK: 15 m Late middeleeuwen: een 1-orig kruikje van rood oxiderend gebakken aardewerk ten dele bedekt met loodglazuur.

	Bron: Despriet P., 2005. Kuurne: aardewerkvondst, in: <i>Zuid-Westvlaamse opgravingen 2004. Archeologische en Historische Monografieën Zuid-West-Vlaanderen</i> 57, 15.
159207	Onbepaald; NK: 15 m Late middeleeuwen: omgracht kasteel (niet echt site met walgracht, maar ook niet echt versterkt kasteel op Ferrariskaart: eerder lusthof?). De oorspronkelijke gracht kan op heden nog deels teruggevonden worden in de meerledige vijverpartij. Wordt ook wel Kasteel "Leierust" genoemd; het gemeentebestuur vermeld dat hier in de helft van de 17de eeuw reeds een belangrijk goed gelegen is.
159548	Onbepaald; NK: 150 m Late middeleeuwen: historische hoeve, vermeld in 1449 tot 1634. Bron: Despriet P., 1986. De Sint-Michielskerk in Kuurne, <i>Archeologische en Historische Monografieën Zuid-West-Vlaanderen</i> 12, 6 en 77.

1.4.2.2 Historische context en bekende archeologische vindplaatsen

De landschappelijke ligging van het plangebied op iets hoger gelegen terrein, precies ten noorden van de plaats waar de Heulebeek uitmondt in de Leie, moet een zeer grote aantrekkingskracht uitgeoefend hebben op jager-verzamelaars en vroege landbouwers, hetgeen ook duidelijk blijkt uit archeologische sporen in de omgeving.

Op de rivierterrassen langsheen de Leie zijn meermaals vondsten aangetroffen die wijzen op menselijke aanwezigheid in het mesolithicum en neolithicum. Ook voor de metaaltijden en de Romeinse periode zijn talrijke vondsten geattesteerd. Van Kortrijk en Harelbeke is vastgesteld dat ze reeds in de Romeinse periode een woonkern vormden. De hoger gelegen vruchtbare gronden langsheen de Leie zijn vermoedelijk vanouds in gebruik genomen. Relevant in dit opzicht is het feit dat er bij een opgraving aan de Sint-Michielskerk – precies ten oosten van het plangebied – sporen zijn aangetroffen voor het bestaan van een Romeinse nederzetting op die plaats. Het overvloedig voorkomen van Romeins hergebruikt materiaal bewijst dat men omstreeks 1150-1200 bruikbare stukken van een ruïne in de stenen kerk heeft verwerkt. Vermoedelijk was een continuïteit in bewoning gedurende de vroege middeleeuwen, al zijn van deze periode zeer weinig sporen bewaard.

Kuurne is waarschijnlijk tot ontwikkeling gekomen in de 11de eeuw, wanneer aan systematische bosontginning werd gedaan in opdracht van de graaf van Vlaanderen. Oorspronkelijk was Kuurne vermoedelijk een aaneenschakeling van bossen en moerassen waarbinnen een belangrijke heerweg liep, namelijk van Bavai over Doornik en Kortrijk naar Oudenburg. De grafelijke forestiers zijn verantwoordelijk voor het evolueren van bos naar akkergrond waarbinnen grote solitaire hoeves ontstaan. Rond 1300 krijgt het Leielandschap zijn definitieve kenmerken die ze tot in de 19de eeuw behoudt.³

Kuurne wordt voor het eerst vermeld in 1123 wanneer de abdij van Voormezele in het bezit komt van Kuurne. De *villa de Curnes* lag op hoger gelegen vruchtbare zandleemkouters. De benaming *Cuerna* dateert uit 1146, later krijgt het de naam *Cuerne* (1169), *Curna* (1197), *Curne* (1201 en *Querne* (1262). De naam *Kuurne* zou afgeleid zijn van een prehistorische waternaam die ‘glanzende’ zou betekenen.⁴

Tijdens het ancien régime was Kuurne een administratief onderdeel van de kasselrij Kortrijk. De Heren van Kuurne speelden een belangrijke rol in het parochiale leven. Na de dood van Jacob van Halewijn in 1262 blijft de heerlijkheid in de handen van de landvorst. In 1564 wordt ze in pand gegeven aan Jan de Tollenaere, vervolgens komt ze in handen van Rogier-Robrecht (de) Rulant in 1642 en van Karel Mesdagh in 1716. De laatste feodale heer van Kuurne was Jos Emmanuel de Paige. In de 15de eeuw krijgt Kuurne het zwaar te verduren tijdens de opstanden tegen Maximiliaan van Oostenrijk. Wellicht werd in deze periode de kerk zwaar beschadigd. In de 16de eeuw wordt de kerk verbouwd. De wolweverij die in Vlaanderen voor lange tijd bestond, wordt stilaan vervangen door de vlaseelt en de linnennijverheid in de 14de eeuw. In de 16de eeuw is de lakennijverheid zo goed als verdwenen. De tachtigjarige oorlog in de 2de helft van de 16de eeuw zorgde ervoor dat het platteland van Kuurne ontvolkt werd. Rond 1578 heeft de regio Kortrijk te maken met de pestepidemie.⁵

Tussen 1701 en 1713, de Spaanse successieoorlog, bouwen soldaten een versterkte wachtpost bij *Cuerne Brugghe* en is de bevolking verplicht leveringen te doen aan het Franse leger. Onder het Oostenrijkse bewind (1712)1792/94) kent Kuurne een periode van herstel waardoor er een

³ Agentschap Onroerend Erfgoed 2017: *Kuurne* [online], <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/122146>

⁴ Agentschap Onroerend Erfgoed 2017: *Kuurne* [online], <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/122146>

⁵ Agentschap Onroerend Erfgoed 2017: *Kuurne* [online], <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/122146>

sterke aangroei van de plattelandsbevolking ontstaat, maar in het midden van de 18de eeuw lijdt de bevolking aan hongersnood door de gevolgen van nieuwe aanvallen van de Fransen. Onder Maria-Theresia wordt Frankrijk een bondgenoot en worden de rootkwaliteiten van de Leie ontdekt waardoor Vlaanderen een groot deel van zijn linnenexport herwint. Er volgen heel wat bouwwerken zoals de herstelling van de Sint-Michielskerk, een nieuw ontwerp voor de Sint-Katharinakapel, een nieuwe graanmolen, diverse wegen- en infrastructuurwerken,... Op het einde van de 19de eeuw ontwikkelt Kuurne zich tot één van het belangrijkste vlasgemeenten in het Kortrijkse. Door de bevolkingstoename ontstaan kloostergemeenschappen met een onderwijzende en verzorgende functie. Tijdens de Tweede Wereldoorlog heeft Kuurne echter enorm te lijden onder de Leieslag. De Sint-Michielskerk wordt zwaar beschadigd. Na de wapenstilstand kan de gemeente zich geleidelijk aan herstellen en wordt Kuurne de tweede dichtstbevolkte gemeente van West-Vlaanderen.⁶

⁶ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020: *Kuurne* [online], <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/122146>

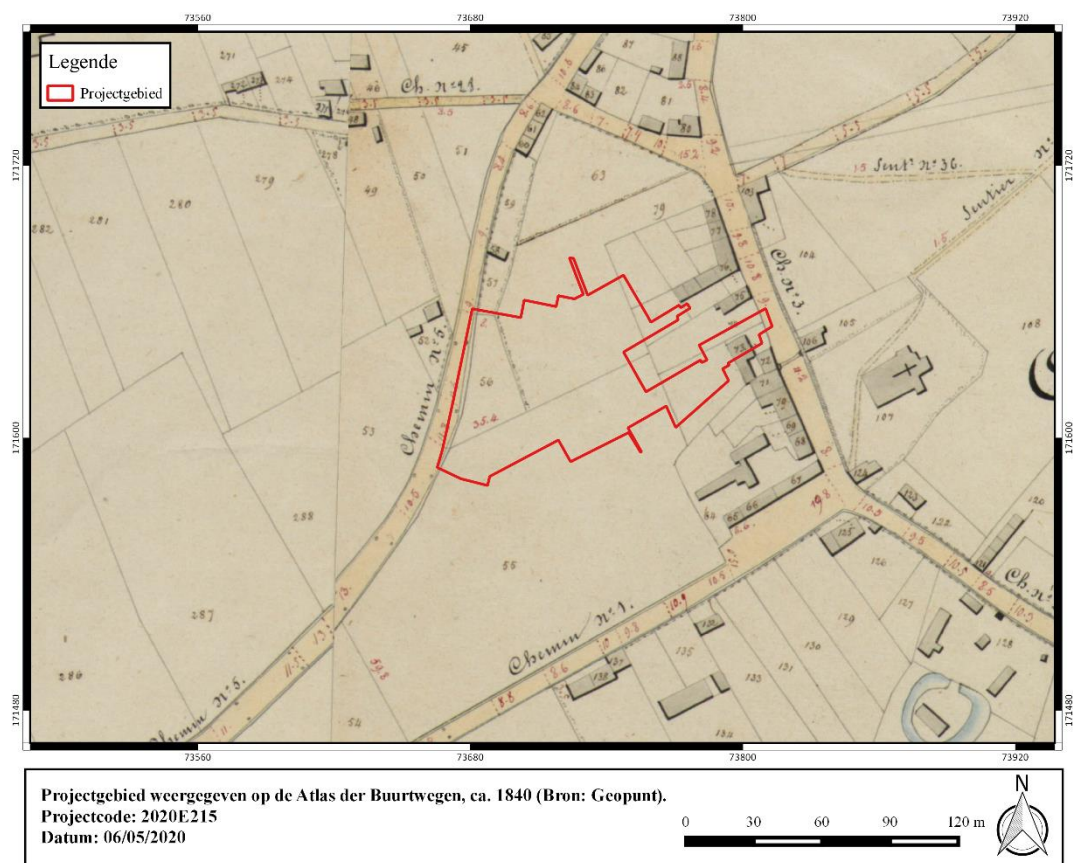
1.4.2.3 Archeologische indicatoren en cartografische bronnen

De Ferrariskaart geeft geen bebouwing weer binnen de projectgrenzen. Langsheen de zijde van het Marktplaatsje zijn wel een aantal gebouwen waar te nemen in de directe omgeving van het projectgebied. Het oostelijke deel van het terrein staat voornamelijk gekarteerd als boomgaard behorende tot de genoemde bebouwing, het westelijk deel van het plangebied is in gebruik als akker. Het verloop van de huidige Generaal Eisenhowerstraat is reeds duidelijk waarneembaar.

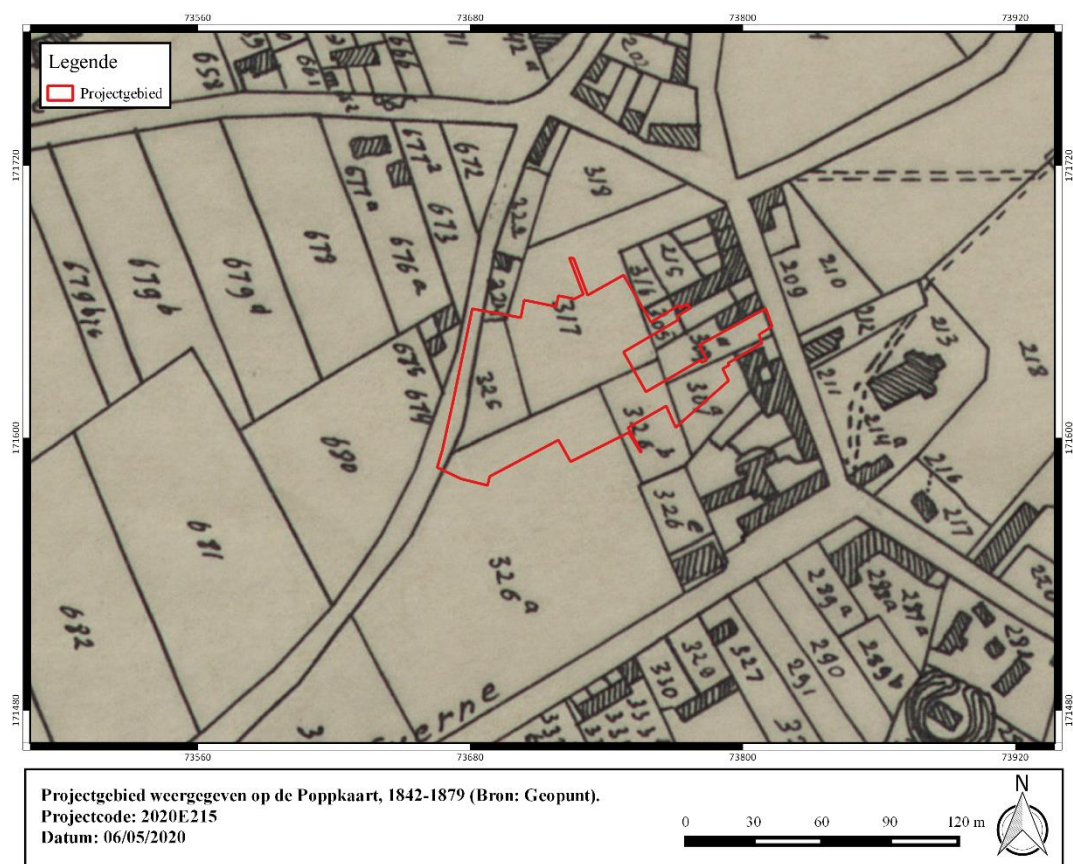
De 19^e-eeuwse kaarten geven tevens geen bebouwing weer binnen de projectgrenzen. Enkel op de Atlas der Buurtwegen is te zien dat in het uiterst oostelijk punt van het plangebied een gebouw aangesneden wordt.

Figuur 17: Projectgebied weergegeven op de Ferrariskaart, 1771-1777 (Bron: Geopunt).

Figuur 18: Projectgebied weergegeven op de Atlas der Buurtwegen, ca. 1840 (Bron: Geopunt).

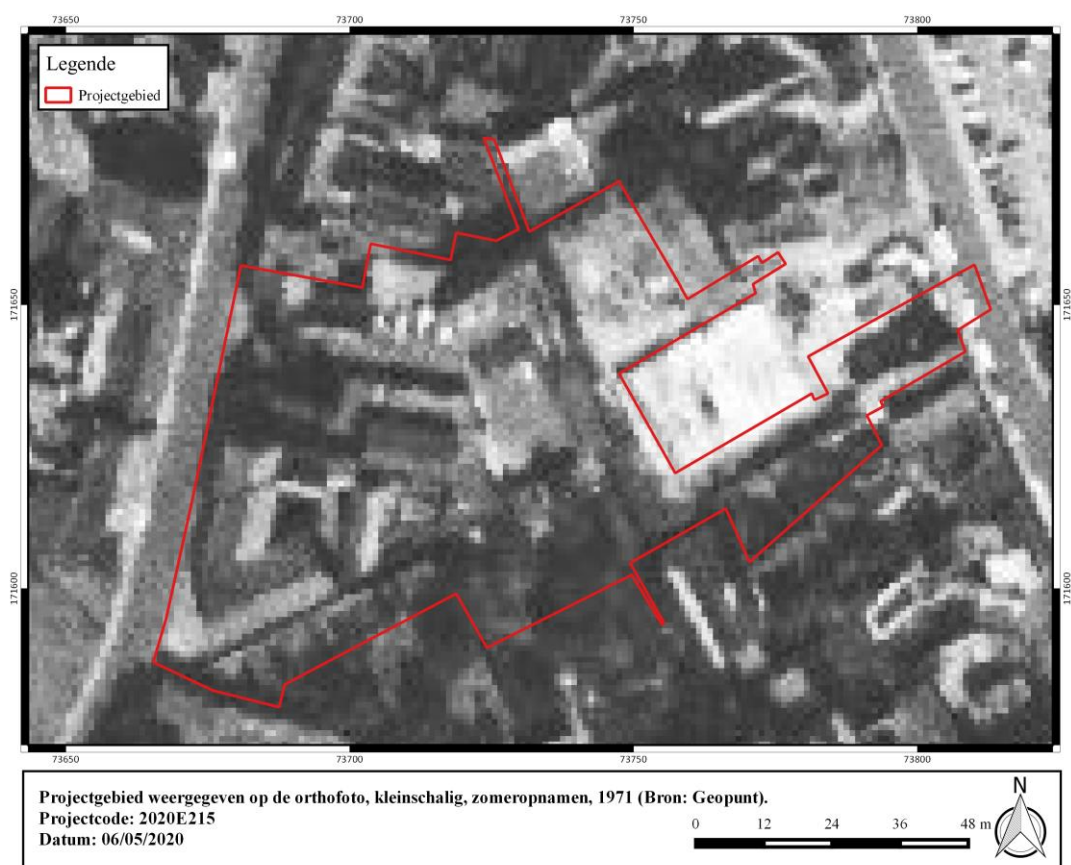

Figuur 19: Projectgebied weergegeven op de Poppkaart, 1842-1879 (Bron: Geopunt).

1.4.2.4 Huidige gebruik en verstoringen

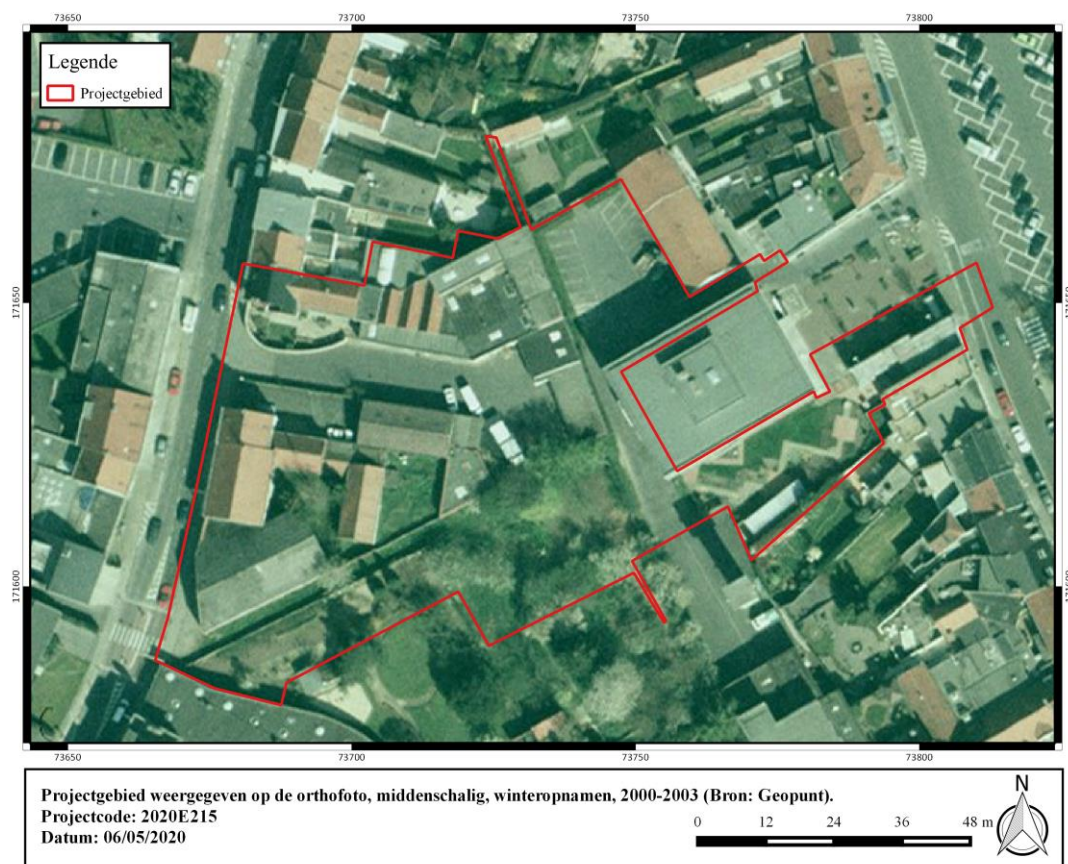
De orthofotosequentie geeft een duidelijke evolutie weer in het bodemgebruik gedurende de laatste decennia. Reeds op de oudste luchtopname is het overgrote deel van het plangebied bebouwd. Deze toestand zet zich verder tot de orthofoto van 2000-2003. Op de luchtopname van 2000-2003 is ca. 1880 m² van het terrein ingenomen door bebouwing. Op de orthofoto van 2008-2011 is de bebouwing in het zuidwestelijk deel van het plangebied gesloopt. Op de plaats van de voormalige bebouwing is een parkeergelegenheid aangelegd. Op heden is ca. 1040 m² van het terrein bebouwd. Bijkomend is ca. 4750 m van het terrein verhard. Enkel in het oostelijk deel van het plangebied is een aaneengesloten polygoon groenzone aanwezig. Welke impact de bestaande bebouwing en verharding reeds heeft gehad op de bodemgesteldheid is op basis van de beschikbare gegevens niet te bepalen.

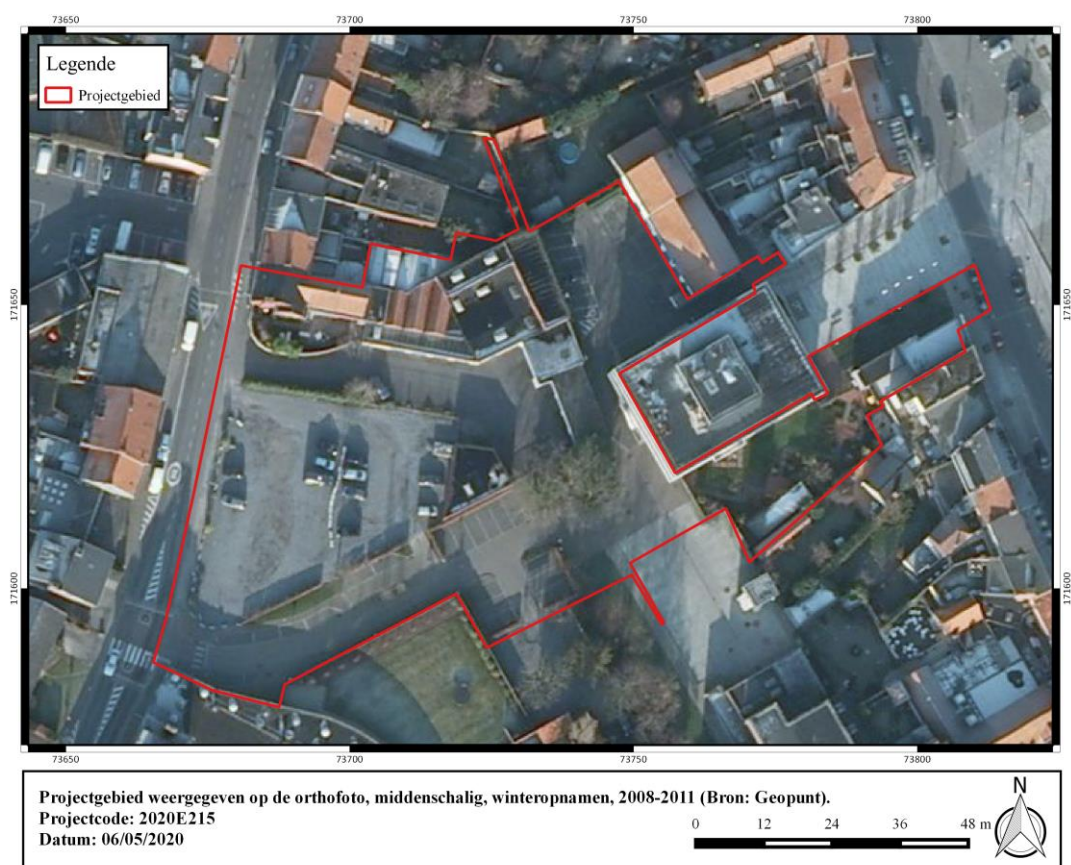
Figuur 20: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, kleinschalig, zomeropnamen, 1971 (Bron: Geopunt).

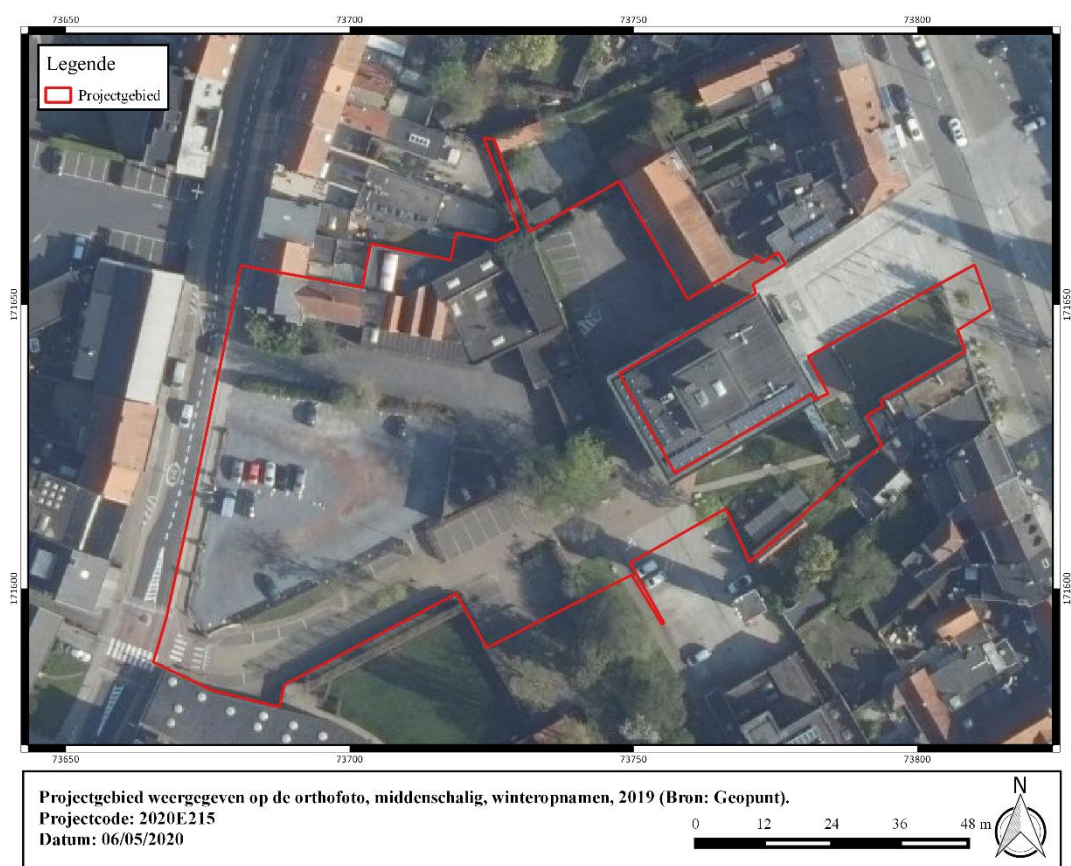
Figuur 21: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, kleinschalig, zomeropnamen, 1979-1990 (Bron: Geopunt).

Figuur 22: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2000-2003 (Bron: Geopunt).

Figuur 23: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2008-2011 (Bron: Geopunt).

Figuur 24: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2019 (Bron: Geopunt).

1.5 Synthese

De opdrachtgever plant de realisatie van een meerwoningenproject met bijhorende infrastructuur en ondergrondse parking langs het Marktpllein te Kuurne, deelgemeente van Kortrijk. Het projectgebied is ca. 6686 m² groot en is over een gecombineerde oppervlakte van 5790 m² bebouwd en verhard. Deze infrastructuur wordt in het kader van de geplande ontwikkeling gesloopt.

Het centrum van Kuurne is gelegen op het terras langs de brede paleovallei van de Leie. Net ten zuiden van de dorpskern en het onderzoeksgebied stroomt de Heulebeek in de huidige Leie. De Quartairgeologische kaart geeft ter hoogte van het terrein een profielopbouw weer van eolische afzettingen van het laat-Pleistoceen tot vroeg-Holoceen die rusten op fluviatiele afzettingen van het Weichseliaan. Over de bodemopbouw geeft de bodemkaart ter hoogte van het onderzoeksgebied en de omliggende percelen geen informatie vanwege de aanwezige bebouwing. Ten zuiden van het onderzoeksgebied, langs de Heulebeek, worden natte, profielloze bodems aangeduid, ten noorden geeft de bodemkaart een matig droge, lichte zandleembodem weer. Naar alle waarschijnlijkheid bestaat het sediment ter hoogte van het onderzoeksgebied uit matig droge, lichte zandleem. Op het hoogtemodel is te zien dat de zuidoostelijke hoek van het terrein merkbaar lager gelegen is. De oorsprong van dit hoogteverschil is niet geheel duidelijk. Deze locatie, binnen de gradiëntzone langs de Heulebeek en de Leie, moet een gunstige locatie geweest zijn voor zowel rondtrekkende groepen jager-verzamelaars als vroege landbouwers.

Kuurne is als kerkdorp gegroeid en is heden morfologisch sterk verweven met de stad Kortrijk. De beschikbare cartografische bronnen situeren het onderzoeksgebied vlakbij het historisch centrum van het dorp. Op de Ferrariskaart is het westelijke terreindeel ingekleurd als akker. Het oostelijk deel van het onderzoeksgebied is in gebruik als boomgaard waarbinnen verschillende gebouwen zijn afgebeeld en sluit aan op het huidige Marktpllein. Aan de overzijde van de markt bevindt zich de Sint-Michielskerk met omliggende begraafplaats. Op de 19^e-eeuwse bronnen is binnen de grenzen van het onderzoeksgebied weinig evolutie op te merken. De bebouwing langs het stratennet neemt wel toe. Op de orthofotosequentie is te zien dat het terrein de voorbije decennia grotendeels bebouwd is geweest. De impact van de bouw- en sloopwerken doorheen de voorbije jaren op het bodemarchief is ongekend. Vanwege de ligging nabij de historische kern van Kuurne kan niet uitgesloten worden dat zich nog sporen van middeleeuwse of oudere bewoning in de ondergrond bevinden.

Binnen de grenzen van het onderzoeksgebied zijn geen archeologische vindplaatsen gekend. Ter hoogte van de Sint-Michielskerk werden bij onderzoek in de jaren '80 Romeins bouw materiaal en aardewerk gerecupereerd, hetgeen mogelijk kan wijzen op de aanwezigheid van een nederzetting in de nabije omgeving. Ook werden restanten van de volmiddeleeuwse voorloper van de huidige kerk in kaart gebracht. Onderzoek langs de oevers van de Leie heeft meerdere bewoningssporen aan het licht gebracht uit de metaaltijden en de Romeinse periode, hetgeen bevestigt dat de omgeving ook voor vroegere landbouwers uitermate geschikt geweest moet zijn. Ook op het grondgebied van Stasegem, deelgemeente van Harelbeke zijn menig sites gekend waar bewoningssporen uit de metaaltijden en Romeinse periode onderzocht zijn. Bij meerdere van deze onderzoeken werd eveneens lithisch materiaal, al dan niet uit het mesolithicum gerecupereerd, hetgeen er ook op wijst dat de omgeving regelmatig bezocht moet zijn door de finaal-paleolithische en mesolithische mens.

Concreet wijzen de beschikbare gegevens op een beduidende trefkans inzake archeologisch erfgoed ter hoogte van het onderzoeksgebied. Vooralsnog zijn geen concrete aanwijzingen aan het licht gekomen waardoor aangenomen kan worden dat het terrein vrij is van ondergrondse

relicten. Het feit dat het terrein over een groot deel bebouwd en verhard is doet vermoeden dat delen van het bodemarchief mogelijk zijn verstoord. Dit dient echter in de eerste plaats objectief vastgesteld te worden door middel van een landschappelijk bodemonderzoek. Mogelijk is het bodemarchief dermate verstoord dat verder onderzoek, in eender welke vorm, niet langer kan leiden tot kenniswinst. Mocht uit de waarnemingen echter blijken dat bodemhorizonten die indicatief kunnen zijn voor betere bewaringscondities m.b.t. artefactensites aanwezig zijn dienen deze in een verkennend grid bemonsterd te worden. In het geval van een positieve staalname kan dit onderzoek in functie van artefactenconcentraties aangevuld worden met bijkomende archeologische boringen of proefputten. Met betrekking tot resten van bewoning begraving of andere activiteiten in de vorm van bodemsporen is een proefsleuvenonderzoek de meest geschikte onderzoeksmethode.

2 Bibliografie

Agentschap Onroerend Erfgoed 2020

AGIV

DOV Vlaanderen

Geoportaal

Geopunt

Van Ranst, E. & Sys, C. 2000. Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen. Universiteit Gent.

